

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 43. — Štev. 43.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 20, 1937—SOBOTA, 20. FEBRUARJA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

NEKATERI UNIJSKI URADNIKI SO BILI PODKUPLJENI

PREISKAVA JE DOGNALA, DA PODJETNIKOM NISO BILA NOBENA SREDSTVA PREUMAZANA

Najnovejša "sedeča stavka" v St. Louisu, Mo. — Pogajanja med unijo avtornih delavcev v Detroitu in General Motors so našle na velike težkoče Pinkertonova detektivska agentura je imela podkupljene skoraj vse unijske uradnike v Lansingu.

WASHINGTON, D. C., 19. februarja. — "Izpreobrnjen" vohun je poročal senatnemu preiskovalnemu odboru, da so bili nekoč vsi uradniki United Automobile Workers Union v Lansingu, Mich., v službi Pinkertonove detektivske agenture, ki je vodila vohunsko službo za General Motors Corporation.

"Izdajalec" Lawrence Barker, je rekel, da so mu uradniki Pinkertonove družbe naročili, da pri zadnjih predsedniških volitvah glasuje proti predsedniku Rooseveltu in da naj pobija odbor za industrijsko organizacijo (CIO), ki je vodil stavko proti General Motors.

Barker je rekel, da je bil podpredsednik unije v Lansingu in da so bili njegovi sodelavci: predsednik Carroll Trotter, dopisovalni tajnik Clyde Cook, blagajniški tajnik Thomas Regan in blagajnik C. Mulligan vohuni za Pinkertona.

Ta špijonaža je mnogo pripomogla pri zatiranju unij. Unija v Lansingu je Pinkerton podkupil skoraj 100 odstotkov, potem pa se je špijonaža pričela krhati, da je slednjič ostalo samo še pet uradnikov v Pinkertonovi službi.

Barker je rekel, da je organizator UAWA, Arthur Greer, dobil od Pinkertonove detektivske agenture toliko denarja, da si je mogel kupiti hišo za \$10,000.

Pinkertonovi detektivski so poslušali telefon unijskega glavnega stana v Detroitu in predsednika unije v avtomobilskih delavcev Homerja Martina.

Barker je dalje izpovedal, da je pred kratkim odkril uniji svoje špijonsko delovanje in da je sedaj samo še član unije.

DETROIT, Mich., 19. februarja. — Vsled stiske unijskih avtomobilskih delavcev v L. A. Young Spring & Wire Company tovarni, ki izdeluje blatnike za avtomobile, je obrat popolnoma vstavljen.

Ob istem času prihaja iz St. Louis, Mo., poročilo, da je 70 unijskih delavcev pri Chevrolet - Fisher Body pričelo sedeti stavko, ker so bili nekateri unijski delavci nameščeni z neunijskimi. Uradniki družbe so stavkarjem ukazali, da zopet prično delati. Nekaj časa so v resnici delali, kmalu pa so zopet zastavkali.

Vsled novih stavk je so zadela pogajanja med avtomobilsko unijo in General Motors v Detroitu ob nove težkoče. Unijski uradniki trdijo, da teh stavk unija ni odobrila. V premirju, ki je bilo sklenjeno prejšnji teden, se je unija zavezala, da ne bo trpela novih stavk.

Zastopniki na konferenci so rekli, da bodo stavkarji v St. Louisu jutri zopet šli na delo, ker se je stavka pričela vsled nesporazuma.

Unijski uradnik Ed Hall je na konferenci poročal, da družbe v Flint, Mich., Anderson, Ind.; St. Louis, Mo.; Cleveland, Ohio in Janesville, Wis. strogo in krivično postopajo z unijskimi delavci. Podpredsednik unije avtomobilskih delavcev W. Mortimer je rekel, da so neunijski delavci v Flintu oboroženi s palicami in da so dobili povišano plačo, da vtrahujejo unijske delavce.

Strašna usoda beguncev na begu iz Malage

ZARADI POSTAVNEGA
PRAZNIKA "WASHINGTONOV
ROJSTNEGA DNE" ne izide v ponedeljek
"Glas Naroda". Prihodnja
števila izide v torek, 23.
februarja. Uprava

LETINA PŠENICE BO V NEMČIJI ZAVAROVANA

Za izvedbo načrta bo potrebnih \$100,000,000. To zahtevo je stavil predsednik Roosevelt v svoji poslanici na kongres.

WASHINGTON, D. C., 19. februarja. — Potrebnih bo \$100,000,000 do \$150,000,000, ako bo izpremenjen v dejstvo predsednikov obsežni načrt za zavarovanje letine, ki ga je Roosevelt v svoji poslanici poročil kongresu. S tako vsoto bi bil postavljen rezervni sklad, s katerim bi bilo mogoče pokrivati pričetne izdatke in bi bil vstvarjen sistem, po katerem bi v slučaju slabe letine odpadla vsaka pomožna akcija.

Odbor za zavarovanje letine, ki ga je imenoval predsednik Roosevelt, pravi, da je tozadevna pomoč v zadnjih desetih letih znašala \$600,000,000.

Predsednik v svoji poslanici priporoča, da je letošnja pšenica zavarovana proti slabim letini, pozneje pa bo to zavarovanje razširjeno tudi na druga žita in slednjič na vse poljske pridelke.

Ta poslanica je že drugi predlog v agrarni reformi tekom treh dni. V prvi poslanici je predsednik predlagal, da da je vlada liberalna posojila na jemanjskim in malim farmerjem.

Kot v svoji poslanici o vprašanju najemniških farmerjev, predsednik tudi v zadnji poslanici zatrjuje, da je tako postopanje vlade v popolnem soglasju z ustavo.

EDISONOVI HČERI GROZE

NORWALK, Conn., 19. feb. — Policija je dovolila Mrs. Maran Edison Oser, hčeri pokojnega iznajditelja Thomasa Edisona, nositi orožje. Mrs. Oser je baje dobila zadnji čas več pretilnih pisem.

NEMSKIH PRASIČEV NE BO DOVOLJENO KRMITI Z ŽITOM

BERLIN, Nemčija, 19. feb. — Poljedelski minister Herbert Backe je prepovedal nemškim kmetom krmiti prašiče z žitom. Nemčija potrebuje kruha, — je izjavil, — in zato naj se prašiči s krompirjem zadovolje.

PREGANJANJE ŽIDOV NA POLJSKEM

Vseučiliščniki so v Vilni zahtevali ločitev Židov od drugega prebivalstva. — Na vseučilišču morajo Židje sami sedeti.

VARŠAVA, Poljska, 19. feb. — Vseučiliščniki v Vilni so zahtevali od mestne oblasti, da loči Žide od ostalega mestnega prebivalstva. Sedaj so se tej zahtevi pridružili tudi vozniki taksijev. Poleg tega, da naj bi živeli Židje v posebnem okraju, zahtevajo soferji, da naj tudi židovski soferji vozijo samo v židovskem delu mesta. Ravnatelj mestnih bolnišnic je tudi odločil, da so Židje v svojih bolnišnicah, kristjani pa v svojih.

Na vseučilišču, kjer je gonja proti Židom posebno ostra, so profesorji odločili, da Židje sede v svojih klopih in ločeni od ostalih dijakov. Tudi v laboratorijih se židovski dijaki učijo druge ure, kot pa krščanski dijaki.

Židovski dijaki pa so proti tej odredbi vložili protest ter izjavili, da ne bodo obiskovali pouka v laboratorijih. Profesorji pa so jim kratko povedali, da ne bodo pripuščeni k izpitu, ako se ne udeležujejo predavanj v laboratorijih.

IZDATKI ZA OBLEKO

PHILADELPHIA, Pa., 18. februarja. — Na konvenciji National Association of Merchant Tailors of America je rekel delegat R. G. Twyeffort, da bi moral vsak povprečni mož izdati na leto za svojo obleko \$1000, kdor pa se hoče boljše in moderno oblačiti, pa štiri tisoč dolarjev.

OPICO SO OPERIRALI

KOLIN, Nemčija, 18. feb. — V tukajšnjem zverinjaku so pri pet let star opici "Loti" ugotovili vnetje slepiča. Opico je uspešno operiral znani operater in ravnatelj vseučiliške klinike, profesor Haberer.

ZINOVJEVA SESTRA ARETIRANA

MOSKVA, Sovjetska unija, 18. februarja. — Tukajšnje časopise poročajo, da je bila aretirana ženska po imenu Zacks, sestra Gregorja Zinovjeva, ki je bil lani s petnajstimi svojimi tovariši usmrčen zaradi veleizdaje. Njegov sin je bil aretiran že pred enim mesecem. V preiskovalnem zaporu se nahaja tudi Serbej Sedov, sin Leona Trockega.

LEON TROCKI JE NAPOVEDAL STALINU KONEC

Po Trockijevem mnenju Rusija navzlic svoji močni armadi v vojni ne bo zmagała. — Tedaj bo izginil tudi "stalinizem".

Leon Trocki, ki je bil izgnan iz Rusije in živi sedaj v Mehiki in je bil svoj čas poveljnik sovjetske rdeče armade, izjavlja v svojem članku, ki je izšel v "American Mercury" v New Yorku, da Rusija navzlic svoji izborni rdeči armadi v kaki vojni ne more zmagati, temveč, da bo odločno premagana in tedaj bo izginil tudi "stalinizem" in prišla bo nova vlada, ki bo slonela na imperijalističnih načelih.

Trocki sicer priznava, da more rdeča armada postaviti v boj 5000 aeroplanov in da je tudi drugače na vrhuncu in da se prav nič ne bo zmenila za prepoved uporabe strupenih plinov — toda se bo navzlic temu zrušila, kajti med ruskimi masami tli nova revolucija — proti "stalinizmu".

Ta "stalinizem" označuje Trockij kot prikazen, ki je sodna s fašizmom. "Stalinizem in fašizem," — pravi Trockij, "sta navzlic svoji veliki razliki glede temeljnih načel vzporedna fenomena in v mnogih ozirih kažeta veliko podobnost".

Trocki dalje pravi, da je v Rusiji nastala nova birokracija, ki ovira napredek dežele in dviganje delavca, ki danes živi v ravno istem ubožstvu kot prej in ki ima za določeno plačo delati določeno število ur in je poleg tega še vedno pod najstrožjim nadzorstvom tajne policije. Vsled tega vstaja v Rusiji nova revolucija proti "stalinizmu".

GOEBBELS OČE ČETRTEGA OTROKA

BERLIN, Nemčija, 19. feb. — Nemški propagandni minister dr. Paul Goebbels, ki priporoča Nemkam, naj rode več otrok, je postal danes oče četrtega otroka.

KOMISAR ORDŽONIKIDZE JE UMRL

MOSKVA, Rusija, 19. feb. — Sovjetska vlada naznanja, da je umrl komisar za težko industrijo in eden najvplivnejših sovjetskih voditeljev Gregorij K. Ordžonikidze. Kot pravi sovjetska časniškarska agentura Tass, je Ordžonikidze ob 5.30 popoldne v njegovem stanovanju v Kremlju zadela kap. Star je bil 50 let.

GEN. MIAJA OSEBNO POVELJUJE V BOJIH JUŽNO OD MADRIDA

VALENCIJA, Španska, 19. februarja. — Dr. Norman Bethune, ki je načelnik Spanish-American Blood Transfusion Institute in pride iz Montreala v Kanadi, pripoveduje, da so fašistični aeroplani bombardirali 150,000 mož, žena in otrok, ki so bežali iz Malage.

Kot pravi dr. Bethune, so se begunci drenjali in opotekali po cesti, z obrezanimi in razpraskanimi nogami, ko so letalci sipali med nje smrt.

Dr. Bethune je bil 8. februarja, ko so fašisti zavzeli Malago, ravno na potu iz Barcelone, od koder je peljal s tovornim avtomobilom zmrznjeno kri za vbrizgavanje ranjenecem.

"Predstavite si," je pripovedoval dr. Bethune, "150,000 mož, žena in otrok se odpravljajo na pot v varnejše mesto, ki je oddaljeno sto milj in hoditi morajo pet dni in pet noči po edini cesti, ki jih more peljati do cilja."

V majhnem morskem mestu Almeria se je nabralo veliko število beguncev, ki so mislili, da so slednjič prišli na varen kraj. Naenkrat pa so nemški in italijanski letalci pričeli metati bombe na sredino mesta, kjer so begunci stiskajo se eden k drugemu, spali na glavni ulici.

"Ko so aeroplani izginili," nadaljuje dr. Bethune, "sem pobral tri mrtve otroke, ki so čakali v vrsti na mleko in suh kruh, ki je bila že več dni njihova edina hrana. Ulice so bile posejane z mrtveci in razsvetljevala so jih goreča poslopja. Vpitje ranjenih otrok in obupan mater je pretresalo ozračje."

Nato pripoveduje kanadski zdravnik, kako so bili begunci, ker ni bilo na razpolago avtomobilov in voz, prisiljeni peš oditi v varnejše kraje. Dr. Bethune pravi, da je med begunci naštel najmanj 5000 otrok. Najmanj tisoč jih je bilo bosih in v sami srajci.

Zdravnikov avtomobil ni mogel voziti skozi vrsto beguncev in ker je videl, kako so potrebni zdravniške pomoči, je svoj avtomobil ustavil in se lotil dela. Nato popisuje, kako so obupane matere molele proti njemu ranjene in bolne otroke, da jim nudi pomoč. Tam je videl tudi mlado mater, ki je dojila svojega otroka, ki ga je pred štirimi dnevi porodila na potu.

"Stari ljudje so kar obupali," pravi dr. Bethune, "legli so poleg ceste in čakali na smrt..."

MADRID, Španska, 19. feb. — Boji ob reki Jarama, jugovzhodno od Madrida so izvanredno vroči. Napad je sledil napadu, ko se obe stranki pri-

zadevate, da se polastite nekaj sto jaroov zemlje.

Položaj pa je bil le malo premenjen. Republikanci se vedno drže fašiste od ceste, ki pelje v Valencijo v bližini Morate, tuda fašisti še drže Arganda most blizu Vacia Madrid.

Po dvodnevnih hudih bojih so se vojaki umaknili v svoje zakope in bodo najbrže sledili isti boji, kot okoli Madrida.

Fašisti, ki so skušali prebiti republikansko črto ob reki Tajuja, so bili odbiti in so s tem izgubili vsako priložnost, da bi odrezali cesto proti Valenciji. Posebno težke izgube so imeli fašisti, ko so se hoteli polastiti Morate. Boji za posest Morate so bili mogoče najkrvavejši v celi državljanski vojni. Marate fašisti niso zavzeli nazile svoji trditvi.

Navzlic temu, da je v Madridu vladalo mnenje, da general Franco mesta ne bo več bombardiral, vendar so njegovi aeroplani ponoči trikrat prileteli nad mesto in ga bombardirali. Bombardiranje je imelo strašne posledice. 19 oseb je bilo ubitih in 95 ranjenih. Ker so sedaj jasne noči, je vsaka noč mogoče pričakovati bombardiranja iz zraka.

MADRID, Španska, 19. feb. — Že drugi dan se nadaljujejo žuti boji ob reki Jarama.

Vrhovni poveljnik na madridski fronti general Jose Miaja je osebno vodil protinapad ob cesti, ki pelje v Valencijo.

Na fronti ob reki Jarami je bilo izstreljenih 7 fašističnih aeroplanov in štirje republikanski.

Navzlic temu, da so fašisti dobili ojačenja iz Portugalske, so bili njihovi napadi odbiti.

Po vladnem poročilu je bilo včeraj ob reki Jarami ubitih 800 fašistov.

JEGOROV V RIGI

RIGA, Latvija, 19. feb. — Maršal Jegorov, načelnik ruskega generalnega štaba, ki potuje po baltičkih državah, je dospel danes sem.

LINDBERGH V INDIJI

GWADAR, Indija, 19. feb. — Ameriški letalec Charles A. Lindbergh in njegova žena sta danes dospela sem z letalom iz Perzije. Njun prihodnji cilj ni znan.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja za Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in očitnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivaljske naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Dopisi.

Barberton, O.

Najprej izrekam svoje čestitke pevovodji Mr. Louis Smetu in njegovi pomočnici Miss Mary Gorenc, ki sta v kratkem času dosegla tako lep uspeh.

Meni je dobro znano kulturno življenje slovenskih priselencev v Barbertonu zadnjih dvajset let. Starejši in mlajši priselenci in tako tudi tukaj rojena mladina naših priselencev, se zadnja leta prav pridno in s posebno vnetostjo vdeležujejo v kulturnem in družabnem življenju. Prirejenih je bilo nešteto iger, ki so posnete iz slovenskega življenja. Dalje koncertov in varietnih programov, ki so vsebovali petje, ples in druge zanimive prizore. Ena in druga oseba se je že tudi zavzela, da je naučila našo tu rojeno mladino, ki je pri raznih prireditvah nastopala, v igrar, petju in plesu. Nikdar ni pa prišlo do tega, da bi se zgradilo trdno podlago in slovensko mladino v večjem številu zbralo skupaj, dobilo izkušenega učitelja in da bi ta potem to mladino slovenskih priselencev redno poučeval v enem in drugem oziru. Zlasti pa, da bi tu rojeni mladini razodel pomen slovenske pesmi.

Toda tu rojeno mladino slovenskih priselencev, ki je pod vplivom tipičnega ameriškega življenja in pomešana med otroci različnih narodnosti, je v tem oziru kakor sem že omenil, zelo težko vzgajati, še težje je pa dobiti pravega učitelja in takega, ki ga potrpežljivost ne mine.

Na omenjenem mladinskem koncertu sem se prepiral, da sta Mr. Seme in Miss Gorenc kot rojena zato, in noben drugi ne bi bil dosegel toliko uspeha v tako kratkem času.

Na odru je bilo razvrstjenih 35 mladih pevcev, ki so predstavljali lepo živo sliko. Mr. Seme se je postavil prednje in očmi mladih pevcev so se uprle vanj kot eno oko. Mladi pevec zapeli pesem za pesmijo in niti za trenutek se ni noben odzrl v drugo smer, tako vestno so z očmi sledili gibom pevovodjevih rok.

Če bi hotel natančno opisati točko za točko, mi ne bi ena strana lista zadostovala. Zato hočem bolj površno omeniti in tudi izpustiti imena pevcev, da bi jih rad omenil.

Kako velikega pomena za mlade pevce je že to, ki so se toliko pesmi naučili v kratkem času. Že zato si je bilo treba napenjati možgane, nato pa še vaditi grlo in si zapomniti naprev vsake posamezne pesmi. Razume se torej, da se je morala mladina, ki težko pravilno izgovarja slovenske besede, trdo oprijeti učenja. Istotako je moral pa tudi pevovodja, ponovno in ponovno dopovedovati ter pritiskati na tipke na

klavirju, predno so bili mladi pevec dovolj izvežbani za nastop na koncertu.

Med posetniki koncerta sta bila tudi častna govornika iz Clevelanda, naš slovenski pesnik in glasbenik Mr. Ivan Zorman in slovenski župnik Rev. J. Slapšak. Prvi je govoril Mr. Zorman ter v govoru razodel mnogo pomenljivega o slovenskem kulturnem življenju in o pomenu slovenske pesmi. Ko se je končalo Mr. Zorman obrnil proti pevcom "Slavčkom" in jim govoril v slovenskem jeziku, se mi je to zdelo tako pomembno prizor, da sem se nehote zamislil v svoja mlada šolska leta in si predstavljaj, kako neizrečno počašeni bi bili, ko bi se bil pred nami pojavil kak slovenski pesnik.

Po končanem govoru je Mr. Zorman predstavil gospoda župnika Rev. Slapšaka, ki je isto tako z vso ljubeznijo do svoje ga naroda, do slovenskega jezika in slovenske pesmi, povedal mnogo pomenljivega. Župnik Slapšak je navedel tudi par komičnih in s tem posetnike pripravil k smehu. Torej oba govora, pesnika Zorman in župnika Slapšaka, sta napravila na občinstvo globok vtis. Oba govornika sta žela navdušeno odobravanje in ploskanje.

Med koncertom je bil kratek odmor. Ta čas si je pa vzel Mr. Anton Grdina in občinstvu pokazal nekaj premišljenih slik. Mr. Grdina se je izrazil, da ima na razpolago več zanimivih slik, toda bi vzele več kot tri ure, predno bi vse razvil, za kaj takega pa ni bilo časa.

Mr. Grdina je svoječasno posnel nekaj slik mladinskih zborov v Clevelandu. Naj torej omeni mimogrede le o teh slikah, ki so predstavljale številne naraščaj slovenske mladine v Ameriki. In ker se ta številna mladina vzgaja tudi v slovenskem duhu, ni še poznati, da bomo Slovenci tako kmalu izgubili s površja zemlje. Sam pri sebi sem si mislil, Mussolini zatira naš narod v zasedenem ozemlju, slovenski priselenci pa hočejo v deželi prostosti, v Ameriki nadomestiti, kar jim je odvzeto v tistih nesrečnih krajih. Na slikah mladinskih zborov pa nisem opazil mladih pevcev, pač pa tudi Mr. Seme, ki se je kretal med otroci, kot dober pastir med svojimi ovčicami.

Ker je Mr. Seme pripeljal tudi enajst pevcev iz Clevelanda, ki se že par let učijo in vežbajo v petju, so ti peveci v nastopih pokazali, kako se mlada grla stremirajo z večkratnimi in trajnimi vajami. Barbertonski "Slavčki" so torej od clevelandskih "Slavčkov" ki so do deljeni raznim zborom, dobili mnogo vzpodbude. Clevelandске mlade pevce je spremlilo v Barberton veliko število roja-

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE

Pratike

za leto 1937

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

kov in rojakin in ti so pripomogli, da je bila udeležba na koncertu tem večja. V resnici pa lahko trdim, da tako udeležbo v slovenski dvorani v Barberton nisem še videl, in dvorana je bila dosti premajhna.

Koncert je bil odprt s pesmijo "Amerika" in jo je zapel zbor "Barbertonski Slavčki". Koncert je pa zaključil zbor "Javornik" ter zapel par zbranih slovenskih pesmi. Potem se je pa razvila prosta zabava. Plesateljini so se vrteli ob zvokih godbe, žejni so pa v zdolnjih prostorih gasili svoja suha grla. Razvil se je pa tudi vsestranski pogovor in tu pa tam se je sestal znanec z znanceem. Otroci so se pa večinoma držali Mr. Smetu kot sv. Miklavža. On je imel za vsakega lepo besedo in nobena ni prezrl. Zopet sem si mislil sam pri sebi: Tak človek, ki je tako priljubljen mora imeti uspeh. Istotako je bilo tudi z Miss Gorenc. Otroci so jo vzljubili, ona se jim zna dobrikati in s tem si jih je prisvojila, da so postali dobri prijatelji.

Čul sem že, da je želja pevovodje Mr. Smetu, tu rojeno slovensko mladino, s pomočjo pesmi vzgajati in jo obdržati v okvirju slovenskega kulturnega življenja. To sem sedaj tudi sam opazil in zato ga ne morem prištevati med tiste, ki gledajo sami zase, kajti njegova požrtvovalnost je prevelika. Istotako sem opazil tudi veliko požrtvovalnost pri njegovi pomočnici Miss Gorenc, ki ima posebno veselje biti v družbi otrok in jim proizvajati melodične glasove na klavirju.

Torej začetek je storjen in podlaga je zgrajena. Prvi koncert "Barbertonskih Slavčkov" je imel lep uspeh, in mladi peveci so želi priznanje. Kako se bo v tem oziru nadaljevalo, bo pa pokazala bodočnost, upam da bo šlo po začetni poti naprej in da bo uspeh še sijajnejši. Zapomnil sem si besede Mr. Zormanu ki je govoril starišem otrok zbora "Slavčkov", naj

se držijo poti, ki so jo začrtali, in otroci bodo dosegli svoj cilj. Pevovodji Mr. Smetu in njegovi pomočnici naj gredo pa na roko, in uspeh bo tem lepši in tudi prej dosežen.

Naša mladina ki se uči slovenske pesmi in vežba v glazbi, se s tem uči tudi slovenskega jezika. Kdor vzljubi slovensko pesem, bo ljubil tudi slovenski narod. Kdor poje, širi veselo razpoloženje in pevec ima vsak rad.

Nešteto nasprotstva je bilo že med nami priselenci in tudi ga še bo. Toda tega nasprotstva, ki si ga nakopljemo in se kavšamo za prazen nič, naša mladina ne pozna. Nešte tokrat sem že opazil, ki so se postavili v skupino že odrasli fantje in dekleta. Dobro mi je bilo znano, da so bili različnega mišljenja, toda to je vsak zase obdržal. Eden je začel s slovensko popevko, in nato še ostali za njim. Malo pred so med seboj govorili angleško in kdor jih ni poznal, ne bi bil mislil, da so sinovi in hčere slovenskih priselencev. Ko se je pa začela razlegati iz njih grla slovenska pesem, so nehote pokazali, kaj so in kakšna je njih narodnost.

Pevovodja, ki zbere okrog sebe število otrok in jih v kratkem času izvežba v petju, se mi zdi kot tisti, ki je odkril tajne zaklade, mimo katerih so ljudje hodili pa se niso zanje zmenili.

Miss Mary Gorenc mi je naročila, če bom kaj opisal koncerta naj omenim še to: Ona se lepo zahvaljuje domačim in znanjem posetnikom koncerta za tako veliko udeležbo in za podarjene ji svetilice.

Gotovo sem izpustil, kar bi moral še opisati, toda težko se je vse naenkrat domisliti. Morda se bo še kdo drugi oglašil in opisal kar sem jaz izpustil, morda me bo tudi kdo drugi prehitel, predno bo ta dopis dospel v tiskarno, pa nič zato, škoda ne bo.

Pozdrav!

Frank Troha.

POTOPLJENI ZAKLAD.

Francoska uprava domen, ki je pridržana finančnemu ministru, je prišla na idejo, da bi morda kazalo dvigniti iz Seine pogreznjeni zaklad Ludovika XVI. V finančnem ministertvu izjavljajo, da razpolaga sodobna tehnika s sredstvi, ki omogočajo dvignjenje zaklada.

Gre namreč za dve tovrni ladji, ki sta imeli odriniti 3. januarja 1790 z več sto kg zlatih novcev in s tovorom draguljev iz Francije v Anglijo. Mesto, kjer sta se ladji pogreznili v vodo, je natančno znano. Že v začetku minulega stoletja so se osnovala družbe, ki so ho tele dvigniti zaklad, toda poskusi se niso posrečili. Če bi podjetje zdaj uspelo, bi imela francoska država pravico pridržati si vsaj 10 odstotkov najdenih vrednosti.

Peter Zgaga

Pevci slovenskega pevskega društva "Slovan" v New Yorku bodo zopet peli na radio postaji WEAF in sicer v ponedeljek 8. marca od šestih do četrta na sedem zvečer.

WEAF je ena največjih ameriških radio postaj. Zadnjič so slišali rokaj slovenske pevce prav do države Colorado in visoko gori v Kanado. Peli bodo našo največjo lepoto — slovensko narodno pesem. Mr. Hudec je izbral za to priliko par najlepših in najbolj značilnih, ki bodo vsakemu našemu človeku razveselile srce.

Rojak mi poroča: — Privr-ditev mladih slovenskih tumburašev je zadnjo nedeljo v Brooklynu sijajno uspela. Le nekaj mi ni ugajalo. Nagrade je treba po pravici deliti, to se pravi, da jo je treba dati tistemu, ki je upravičen do nje. In če je ena oseba upravičena do dveh nagrad, naj pač dve dobi. Izgovor, da listki niso bili dobro "zmešani", v takem slučaju ne drži.

V življenju mladoporočencev ni večjega in pomembnejšega trenutka kot je rojstvo prvega otroka.

— Sina sem dobil! Sina sem dobil! — je pridivil mladi oče v salon, — le pomislite, — sina sem dobil! Fant je!

Avstrijski kancler Schuschnigg (če bi ne bil njegov oče nemur, bi se fant Sušnik pisal) si prizadeva obnoviti habsburško monarhijo.

Najbrž si objestni Habsburžani niso nikdar mislili, da jih bo skušal enkrat sin slovenske matere na prestol postaviti.

Rojak je pravkar pokopal svojo ženo. Dvajset let sta živela v zakonu in ubogi siromak je moral v tej dobi marsikaj prestat, kajti njegova žena je bila ena tistih žensk.

Zmerom se je moral držati doma. Če je šel po cesti in pogledal kakšno drugo žensko, je bil že ogenj v strehi.

Zdaj, ko je stopal od pogreba, se je iznenada začutil tako mladega, tako svobodnega. Zdaj mu ni mogel nihče več braniti, da bi časih pogledal ožoli sebe, zdaj bo lahko hodil v gostilno. — sploh vse bo lahko delal, kar se mu bo ljubilo.

Da, vdovec je bil v sedmih nebesih. V sladke sanje zato-pljen je stopal po cesti mimo hiše, ki so jo pravkar zidali. In usoda je hotela, da je prav v tistem trenutku padla neke-mu delavcu opeka iz roke in prijetela vdovec na glavo.

Vdovec se je zdrznil, obstal, pogledal kvišku in prestrašeno zastokal:

"Jež, stara, ali si v nebesih?"

Pa naj jih bo še par o ženskah, četudi je post.

Dve ženi — škandal.

Tri žene — bankrot.

Ena žena — največkrat škandal in bankrot.

Ženska se mora vedno po modli oblačiti.

Moški se pa mora vedno oblačiti po svoji tedenski plači.

Prva misel ženske je vedno "ja".

Prva njena beseda je pa vedno "ne".

Grde ženske niso vedno nes-pametne.

Lepe ženske so pa vselej pametne.

Ženska napada s smehom — s solzami se pa brani.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.00	Lir 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 108.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAJEDNE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boljše pogodbe.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.—	urnato postati	\$ 5.75
\$ 10.—	"	\$ 10.50
\$ 15.—	"	\$ 15.25
\$ 20.—	"	\$ 20.00
\$ 25.—	"	\$ 24.75
\$ 30.—	"	\$ 29.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRI-STOJBRINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Piruhi...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI
NAJBOLJ RAZVEŠELITE ZA VELIKO-
NOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO
DARILO

DENARNE POSILJATVE v DOMOVINO
IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelek "Glasa Naroda"
216 W. 18th Street
New York City

Pošiljate takoj, da bodo dobili za praznike!

KAM SEDAJ?

All Men must VACATE
ON SATURDAY

Starec Will van Hagen čita povelje, da se morajo vsi izseliti iz mestnega prenočišča, češ, da se mesto New York ne more več brigati zanje. Istotako pa poroča časopisje, da znaša zlata rezerva Združenih držav enajst tisoč milijonov dolarjev.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

P. DROBTINA:

PRIGODE GOSPODA ANDREJA BUČE

To se je godilo takrat, ko nas še ni bilo na svetu. Nekaj let prej.

Železnica se ni prevrtala poljan in travnikov naše lepe doline. Neba nad nami se ni onečeval smradljivi dim iz tovarniških dimnikov.

Takrat je živel na hribčku blizu trga upokojeni finanec, gospod Andrej Buča. Hišico "Le tega se bojim, da me ne ničico. Toda hišica je bila njegova, brez dolgov, k pokojnici je znal prisluziti kakšen goldinar po strani, drobna žene pa je bila ne samo skrbna in varčna gospodinja, temveč je znala biti tudi jako huda in natančna. Ne, gospodu Buči pa hudost in natančnost ni bila prirojena. Dovtipen in hudomušen je bil, da ga še danes pomnijo vsi, ki imajo radi šale in nagajivosti.

Obilno rejen je bil gospod Drejec Buča, da so se vsi čudili, kako sploh more prebivati v svoji kajžici na griču. In sam gospod Buča je časih govoril: "Le tega se bojim, da mene kočo ponoči zadene nesreča. V spanju smrčim, kakor Matijeva žaga in v sanjah se v postelji obračam. Kaj bo če se nekoč s hišo vred zakotalim po hribu."

Je bilo res čudno, odkod se je gospodu Andreju Buči jemalo in zakaj se je tako redil, ko vendar nikoli ni jedel čez mero. Takole zjutraj skledo ajdovih žgancev in latvico mleka dopolnje kos kruha in slanine. Opoldne, no, opoldne mora človek že kaj več založiti, da ne opeša. Popoldne je spet treba majčkeno malice, zvečer pa nekaj emokov s piskrom kislega zelja, — oh, to kar ni vredno besede. Le kadar je gospod Andrej Buča stopil v gostilno, — takrat si je pa privoščil. Svinjsko ali telečjo glavo je obral do kosti, popil pa je kvečjemu deset vrčkov piva. Vse svoje nevšečnosti zaradi prehrane in rejenosti je gospod Buča nekoč razložil slovečemu trškemu zdravniku dr. Kozoderu. Učeni doktor ga je poslušal in mu naposled svetoval: "Veste, kaj vam manjka, gospod Buča? Samo še eno sedalo!"

Najlepše denarce je gospod Buča zaslužil s ptiči. Gojil jih je vsake vrste, da je žvrgolelo v njegovi hišici na griču kakor

v paradižu. Nekoč je tudi gospodu župniku Škrjancu nesel prekrasnega ptička in je gospod župnik odšel na roke pet goldinarjev, kar je bil tiste čase velik denar. Gospod župnik je potem potrpežljivo čakal, kakšne mu bo drobil neznani pisani drobljanec. Oj, pa je naposled izgubil ljubeznivi ptiček vse svoje pestre barve in ko je še začel čivkati, kakor pač čivkajo vsi vrabci po strehah, je gospod župnik Škrjanec izprevidel, da mu je Andrej Buča, preklicani hudomušnež in slepar nemarni, prodal poslikanega vrabca za težkih pet goldinarjev. Da bi ne bilo sramote in spogledovanja, je gospod župnik izpustil sivčka na beli dan in je brez odveze odpuštil greh gospodu Andreju Buči, ki si je medtem itak že privoščil svinjsko glavo s hrenom in deset vrčkov piva. Tako je imel navado ob vsaki dobri kupčiji, drobiž je pa nesel ženici.

Nekoč na pustni dan je bile v našem trgu jako veselo. Tržani so se opravičili v maskare, iz vsake hiše je bil kateri, in so nganjali sredi trga takšne norčije, da so se še stari, resni, najbolj zagrenjeni prebivalci držali za trebnje. In še ponoči so potem rajali, da je bilo kar prehrupno.

"Vas že spokorim!" je tisto noč mrmral Andrej Buča in si je dal z lestvijo nenavadnega opravka. Zamenjal je tisto noč vse napisne table obrtnikov po trgu. Grozovita je bila drugi dan zmešnjava. To je bila pekelnica, kakršne naš trg ni pomni. Nad mesarijo gospoda Petra Balsa se je blestela tablica konjača Franca Žlindra. Nad pekarijo Toneta Skoka je visela lesena tabla opekarne Matevža Potrate. Nad usnjarno Frica Zaletela je bila pribita dolga tabla trgovca in slaščičarja Škobeja. Nad gostilnami so bile table vse premene, večji del tako, da je najhujši nasprotnik dobil tablo svojega ljutega neprijatelja in narobe.

Grof, ki je v graščini nad trgovcem prebival, je tisto jutro prvi vstal. In ko se je razgledal z grajske planote po trgu, se mu je na prvo oko zazdelo, da nekaj ni v redu. Hitro je odstopiral po dalinogled in je gledal in gledal in z glavo ma-

jal. Potem je stopil doli v trg in je natančno prebiral napise, poklical je še gospoda župnika in sta se skupaj razgledovala po trgu. Druga nikočar ni bilo na beli dan, o j te sramote! Popoldne so se nekateri vendar izpametovali in so sneli napačne table. Prvi jo je sam mesar Peter Bals odnesel h konjaču Žlindri in je vzel svojo. Potem so sledili izpodbudnemu zgledu ostali mojstri. Sovražniki so se pobotali in v trgu je spet zavladala najlepša slova. Še samemu Andreju Buči so odpustili podzno nagajivost, brez katere ni mogel živeti. Saj se je siromak dovolj potil tisto noč, ko je prenašal lestvo in table.

Primeri pa se je tudi gospodu Andreju Buči dogodek, da se je lahko posmeheval ves trg. Redil je gospod Andrej Buča ljubsko kravico, ki je dajala dovolj mleka zanj in za njegovo gospo soprogo. In to kravico Lisko je gospod Andrej Buča kakšen popoldan sam napasel na travniku pod hišo. Posebno, kadar je gospa imela delo. Pred hišico je bila brajda, ta brajda je sleherno jesen rodila toliko grozdja, da je gospod Andrej Buča vedno imel v kleti sodček vinčka. In kadar se je potem gospa potrudila v trg, si je gospod Buča pripravil vedrico. Skrivaj je natočil vina in si ga shranil za brajdo, da tega ni opazila gospa soproga. Nekoč pa je Liska prišla do vedrice in je željna posrebrala pijačo. O, potem se je začel dirindaj, z vršcem in jokom. Ko se je namreč gospa Buča vračala iz trga, je krava zbežljala po griču in se je tako premetavala in je pijana tako rogovčila, da je gospa Buča v grozi in žalosti zaihtela: "Več ni Bog, krava je znorela, krepnila bo!"

"Figo bo krepnila," je jezen zarobantil gospod Andrej Buča, ko je odnesel prazno vedrico iz brajde v klet. "Krava se bo že iztreznila, mene pa bo togota raznesla."

Resnično srdit, kakor še nikoli, je gospod Andrej Buča skrtnil z zobmi, potem je odkorakal po hribu lovit pijano Lisko. Saj bi je ne bil alovil, pa se je krava neumna z rogovi zataknila v kup gnoja, čez katere (Nadaljevanje na 4. strani.)

LETNIK KERZETOVEGA "ČASA"

Dobi tisti, ki nam pošlje **POL-LETNO** naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje **CELOLETNO** naročnino za novega naročnika dobi **DVA LETNIKA "ČASA"**.

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih —, zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

*****

ANGLEŠKO VOJNO LETALSTVO.

Na seji spodnje zbornice se je govorilo o vojnem letalstvu v Angliji. Konservativni poslanec Simonds je zahteval, da se naj vojno letalstvo v Angliji spravi na isto višino kot ga imajo v drugih državah. V tem smislu je predlagal resolucijo. Rekel je, da ima po njegovih podatkih Nemčija 15.000 letal. Od tega 3000 letal najmoderneje izdelave.

Minister za oboroževanje sir Inskipp je rekel, da obžaluje, da se je v številnih govorih o neki državi. Zname so popolnoma miroljubne zahteve angleške politike. Vendar pa ima Anglija danes 1750 letal najmoderneje izdelave, pri tem pa niso všteta mornariška letala in druga letala. Vsa letala, ki so predvidena v vladnem načrtu, bodo gotova meseca julija tega leta. Anglija gradi tudi tovarne za izdelavo motorjev in te tovarne bodo januarja leta 1938 začele izdelovati najmoderneje stroje.

Za Inskippom je govoril Churchill, ki je rekel, da bo Anglija imela 31. marca letos 78 popolnih eskadril letal namesto 124, kakor je to bilo predvideno v vladnem načrtu. Po njegovem mnenju ima Nemčija danes 150 eskadril s po 12 letali. Razprava se je končala brez glasovanja.

ŽELEZNICA PLAČUJE ALIMENTE.

Pred časom se je smrtno ponesrečil na železniški vozniki na madžarski železnici mladenci, ki je imel z neko Frančiško Kesslerjevo nezakonskega otroka. Nezakonska mati, ki je ob mladeničevi smrti izgubila hranitelja svojega otroka, je vložila tožbo proti železnici in te dni se je vršila obravnava. Sodišče je temeljito proučilo vlogo tožiljice, ki je izjavila, da ni izgubila samo hranitelja otroka, marveč tudi priliko za moštitev, ki ji je bila zadržno obljubljena. Sodišče je priznalo nezakonski materi rento 50 pengo na mesec, zahtevano enkratni odškodnini zaradi znanišane moštvene prilike pa je odločilo.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. — V ljudsko listo ne pošiljamo.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

103

"Gundi!"

"Pusti, Werner! Zdej morava misliti na važnejše stvari, ko name. Povej mi—" V sosedstvi sobi so se odprla vrata, in Gundi Kleesberg je prestrašena utihnila. Potem je nagnila svoj razgreti obraz proti Wernerju in zašepetala: "Ali ga ljubi?" A kaj se sprašujem! Mora ga ljubiti. Saj je tebi podoben! In če bi se dremalo v njej—" Spet je utihnila.

Vrata so se odprla in na pragu se je prikazala Kiti. Gundi Kleesberg se je skušala s težavo zbrati. Werner je osuplo gledal Kiti, ki se ji na obrazu ni poznala več nobena sled razburjenja, v kakršnem jo je bil zapustil pred nekaj trenutki. Lica so ji rahlo rdela, oči tiho sijale, okoli ust se ji je utrinjal zaspan smehljaj.

"Vi, gospod profesor!" Čudež se je dvignila obrvi. "Menila sem, da se vozite že proti postaji. Sicer bi se bila pa res lahko domislila, da bo Gundi Kleesberg hotela porabiti lepo priliko in se seznaniti z vami. Ali vam je prišla, kako je navdušena za vaše slike? Ali vam je pravila, da je pred vašo Pozno jesenjo pretakala solze?"

"Kiti!" je zajeceljala Gundi Kleesberg.

"Resnične solze! Debele ko grah."

"Tega mi ni povedala, je dejal Werner. "A pripovedovala mi je marsikaj, kar me je razveselilo. Umetnik le redko doživi, da bi mu prepoznali iz slik njegove najbolj skrite misli. In to veselje sem zdaj doživel. Moje delo je dostikrat spremljala grenkost. A v uri, kakor sedaj, nad pozabi človek na vse temne sence in se spominja samo svojih svetlih življenjskih trenutkov."

"Da! Teta Gundi gori za umetnost! Toda pri užitku, da ste našli takšno ljubiteljsko slik, ste menda pozabili na svojo skopo odmerjen čas. Oprostite, ljubi gospod profesor, toda —" Kiti je potegnila svojo zlato urico izza pasu, sprožila pokrov in pomolila kazalo Wernerju pred oči. "Dvajset minut čez devet! Ob enajstih odhaja vlak. Moj brat Tas se je včeraj odpeljal z istim vlakom. Če nočete zamuditi zveze, morate hiteti!"

Wernerja je nekoliko zmedlo. Začuden se je ozrl v Kiti in vstal. "Zahvalim se vam, kontes!" Segel je po klobuku in dejal proti Gundi Kleesbergovi: "Veseli me, da vas je moja Pozna jesen tako genila. Morda vam tudi predlo-

ga za sliko ni neznana: Pokrajinski motiv iz vaše domovine s Frankovskega. V svoji mladosti sem preživel tam lepe dni, ki se nanje še danes hvaležno spominjam, četudi so se končali z viharjem in dežjem. Dostikrat sem slikal to pokrajino, vedno mi rada oživi pod roko. In ta Pozna jesen ni slika za svet, ustvaril sem jo zase in za oko poznavalec. Tako dobro ko vi, alostljiva gospodična, ni razumel brzkone še nihče najgloblje smisla teh sanjavih barv. Ali vam smem sličevo pokloniti?"

Gundi Kleesberg ni zmogla nobene besede. Drhteč je gledala Wernerja.

Kiti ji je ovila roko okoli ramen. "Ali, teta Gundi, reci vendar da!"

"Ne, ne, kako bi smela — to je knežje darilo!"

"Tem bolj!" je odločno rekla Kiti. "Če poznanjajo kralji, ne smeš ugovarjati. Vzeti moraš in se najpreponižneje zahvaliti! Gospod profesor, slika bo dobila najlepši prostor. In teta Gundi bom o prvi najmanj prikladni priliki podarila klečalnik, ker si ne morem misliti drugače, kakor da bo klečala pred Pozno jesenjo in jo oboževala." Ni čakala, da bi Werner izpustil drhtečo roko, ki mu jo je bila dala Gundi Kleesberg, temveč mu je segla pod pazduho in ga vlekla proti vratom. "Zdej je pa skrajni čas! In gospoda Forbecka pozdravljaj. Povejte mu, da popolnoma sprejemam njegovo opravičilo. Zdej vem, zakaj mora odpotovati."

Prestrašen je pogledal njen razjarjeni obraz.

"Vi veste—"

"Da! Priklimala je kratko in odločno. "In povejte mu, da sem mu za to hvaležna! Zbogom, gospod profesor! Srečno pot!"

Brez besede je zaprla za njim vrata in spet pogledala na uro. "Deset minut do vasi, eno uro dvajset do postaje — prišel bo še pravi čas!" Stopila je k Kleesbergovi, ki je sanjala preč vse, zmedena in vendar s srečnim nasmehom, kakor otrok, ki mu v božičnem jutru še pozvanja v sren veselje svetega večera in se vendar boji, kakor bi vse tisto, kar je doživel, nič res ne bilo. "Gundien! Ali se vedno ne moreš priti do sapa? Govori vendar! Vidi: Svoje veselje razoznani svetu! Če ga skrivaš, ne veš z njim kaj početi. Sicer pa — kljub vsej časti Wernerjevega velika lušju — za čudovito Pozno jesen se moraš zahvaliti — samo gospodu Forbecku! On je pač pripovedoval svojemu učitelju, kako zelo ga ceniš in spoštuješ."

DALJE PRIDE

EKSPLOZIJA V CINCINNATI

Grozote povodnji v mestu Cincinnati, Ohio, je še povečala eksplozija tankov Standard Oil Company. Na milijone galon olja se je razlilo po vodi.

Poslovilno pismo

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

49

Nato pa Mr. Stanhope pravi Ludviku: "Prav nič ne bi bil hud, ako bi ostali v San Franciscu dalje časa, ker bi mogel svojo izbornico tamjnico dalje imeti. ne maram biti sebičen; zdi se mi, da je Miss Strassman tudi meni pustila nekaj svojega znanja. Privoščim ji, da bo srečna ob vaši strani. V teh tednih je izvršila velikansko delo in le težko se more izhajati brez tajnice. Toda bom moral kajti po vsem tem, kar je pokazala Miss Strassman, bom od vsake tajnice zahteval mnogo več in jo bom le težko našel. Vse zavisti ste vredni, gospod baron Hennesberg, da morete tako odlično ženo peljati na svoj dom."

"To vem, Mr. Stanhope," pravi Ludvik in iskreno pogleda Lono.

Nekaj dni zatem se Lona in Ludvik odpeljeta s parnikom. Bila je krasna vožnja za oba zaljubljenca. Prvič sta imela priložnost uživati svoj sredo. Nemoteno sta si mogla izmenjavati svoje misli in sta pri tem vedno bolj spoznavala, kako sta bila vstvarjena eden za drugega. Ločitev je še povečala njuno ljubezen. Sedaj vesta, da sta si za popolno srečo potrebna.

Binkošti so že davno minile, poletje je že šlo proti koncu, ko sta se slednjič mogla poročiti. In ni jima bilo težko najti primerne stanovanj. Po raznih pomenkih z Lono se je Ludvik slednjič odločil, da kupi dr. Friesenovo vilo. Tam se je naselil mladi par, ko se je vrnil z ženitovanjskega potovanja.

Gospoj Hermine sta oba odpustila njene napake in nista nikdar o njih govorila.

Ludvik je za svojega tasta kupil še nekaj avtomobilov. Major je pustil službo kot zastopnik zavarovalne družbe in je vodil avtomobilsko podjetje. S šoferji se je popolnoma uživil in je bil svojemu zetu hvaležen, da mu je preskrbel tako zadovoljivo in dobičkanosno delo. Njegovi dohodki so se vedno večali in vedno je mogel zopet kupiti kak nov avtomobil. Kar si je nekdanj Ludvik želel in nameraval, se je izpolnilo pri majorju.

V stanovanju nad garažo je stanoval sedaj prvi šofer, katerega je tedaj Ludvik najel. V garaži pa sta bila dva lepa avtomobila za mladi zakonski par.

Zbirka barona Hennerja Hennesberga je bila nameščena v dveh sobah v pritličju Friesenove vile. Bila je tako raznolična in zanimiva, da so jo v velikem številu obiskovali znanstveniki, katerim je Ludvik rad dovolil, da so jih proučevali.

Ko sta se Ludvik in Lona vrnila z ženitovanjskega potovanja, je rekel Ludvik:

"Tako, Lona. Sedaj imaš dovolj dela, da opraviš vsa gospodinska dela, jaz pa bom tudi pogledal za kakim podjetjem, da bom tudi jaz imel dovolj posla. Brez dela za mene življenje nima nikake vrednosti. Dedščina po stricu Hennerju naj bo podlaga, na kateri bom zidal. Njegovo premoženje naj tudi drugim ljudem, ki bodo zaposleni pri mojem podjetju prinese blagoslov."

Lona mu žarečih oči priklama.

"Vedela sem to, Ludvik. Saj te poznam. Ali imaš že kak določen načrt?"

"Da, Lona, in o teh načrtih se bom razgovarjal s svojo razumno ženo. Vem, da jih boš odobrila."

Lona ga pogleda z jasnimi očmi.

"Za življenje trota midva nisva vstvarjena, Ludvik. Veseli me, da me smatraš za vredno, da se o tem z menoj razgovoriš."

Ludvik jo privije k sebi in ji nežno gleda v oči.

"Moja zlata žena moja dobra tovarišica," pravi iskreno in poljubujeta se skoro s pobožno nežnostjo.

K O N E C.

PRIGODE GOSPODA ANDREJA BUČE

Naceljevanje s 3. strani.

terege je menda hotela preobračati kozolce. Ves trg je bil pokonec.

Najlepšo izmed vseh je pa Andrejev Buča zagodel samemu gospodu grofu. Graščak je bil trd in ohol, kakor se je za tiste čase spodobilo. O njegovem premoženju so otroci vedeli povedati: "Gospod grof ima počen knof..." No, dosti več pa v resnici ni bilo. Ali gospod grof tega ni bil kriv. Zapravljali so njegovi predniki, on sam je v mladosti še tako poskušal, a na stara leta je pač moral spet prijeti za delo, če je hotel jesti vsakdanji kruh in se obraniti upnikov, da ga ne poženejo iz graščine. Ljudje so se mu posmehovali, kadar so ga videli pri delu. Potem je pa rajši sam ubral take strune, da se je začel zadrževati nad vsakomur, kdor mu je le prišel v mlin.

Orje nekoč na pomlad gospod grof na grajski niivi blizu potoka.

Pride mimo gospod Andrej Buča. Komaj ga gospod grof ugleda, začne svojima voličema: "Hi, voliča, vidva sta pametnejša kakor ta zavaljeni Buča!"

Gospod Buča postane in posluhne. Groza, kaj takega! Pa ne premišlja dolgo. Ne bele ne črne, ne črne. K potoku stopi in se zagleda v vodo: — nekaj dni prej je povodenj odnesla brv in nikomur še ni padlo v glavo, da bi položil nov.

"Ojej, ojej, le kaj mi je početi," Jame bridko tarnati gospod Andrej Buča. Veliko pisano ruto potegne iz žepa, da si obriše solze in potno čelo. "Oj, jemine, oj, jemine, le kaj mi je storiti!"

Gospod grof ustavi voliča sredi oranja, popusti oralo in se približa.

"Kaj se je pa zgodilo?"

"Čez potok moram, gospod grof, mudi se mi, pa ni brvi."

"O, pa prebrodite vodo, saj je spet plitka."

"Saj bi jo, pa ne smem zaradi nog. Veste, gospod grof, zdravnik mi je zabranil, nikoli več ne bi shodil, ohromel bi v pomladni vodi. Z zlatom bi plačal, če bi našel človeka, ki me ponese na onj breg. Tako se mi mudi na sodnijo... na, jaz pa tukaj."

"To bi se dalo narediti," premišli pohlepni grof in pogleda naokoli: nikogar ni, ki bi ju videl. "Z zlatom bi plačal, gospod Buča, ste rekli?"

"Bi, gospod grof."

"Tedaj pa le hitro čez potok."

Ročno stopi grof v vodo in gospod Andrej Buča se mu z vso svojo strašansko težo splazi na ramena. Gospod grof zastoe, toda kaj bi, zlata je potreben. Nese gospoda Bučo čez potok in ga ves upehan posadi na onj breg.

"Zdaj pa zlato sem, gospod Buča."

"Saj bi ga rad dal, če bi ga imel."

"Ali ste nori, ali kaj?" — se razhudi grof. "Potem pa najin dogovor ne velja."

"Pa ne!" odreže Buča. "Pa me nosite nazaj na ono stran."

Grof pač kakor grof — trmast in prismojen — še enkrat nadene težki tovor in ječe prenesse gospoda Andreja Bučo nazaj na onj breg. Ko ga odloži, si gospod Andrej Buča sezuje škornje in lepo brebrede pomladno vodico. Ko si škornje spet obuje in nadaljuje pot, klikne za slovo oraču:

"Gospod grof, vi imate pameti za počen knof! Povejte zdaj voličema, kako ste prenašali Andreja Bučo čez potok!"

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik z Zdrženih država.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOKOLJE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Dne 4. februarja je bila pokopana v Pueblo, Colo., 28-letna rojakinja Pavlina Šuštar, katero so 31. jan. našli mrtvo v aleji s prebito lobanjo in zlomljeno čelustjo. Brez dvoma gre za umor. Pokojnica je delala v neki restavraciji v Alamosi, Colo. Po sodbi zdravnikov je morala ležati v aleji blizu svojega stanovanja okrog pet ur, ker je imela obe nogi zmrznjeni. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je 12 ur kasneje umrla, ne da bi se bila zavedla. Tako je umor ostal nepojasnjen in do zdaj ni bil še nihče aretiran. Rojena je bila v Pueblo.

Prisotnost duha v kritičnem trenutku je rešila Ano Markel, znano gostilničarko v Milwaukee, Wis., v nedeljo zvečer gotove smrti. Ko se je vračala v svojem avtu iz West Allisa, je pred železniškim križiščem stopila na zavoro, da se ustavi, pri tem ji je pa na poledeneli cesti zasukalo avto, da je obtičal med tračnicami. Motor je ugasnil. In na progi je drvel proti nji vlak. Motor se ni hotel pokoriti vozničev ter se ponovno vžgati. Ko je žena sprevidela, da ne pomaga nič, je zadnji hip skočila iz avta, v katerega je trenutek pozneje tresel vlak ter vlekkel s seboj njegove ostanke kakih 80 čevljev daleč, preden je strojevodja mogel ustaviti lokomotivo. Da ni Markeljeva zadnji hip skočila iz avta, bi jo bilo razmrcvarilo na kose. Tako se je pa pri skoku iz avta samo malec obkolila in preživela nekaj strašnih trenutkov strahu.

Manj srečen je bil pri drugi avtni nesreči John Mesarič, ki je dobil poškodbe na glavi in po drugih delih telesa. Mesarič se je s taksijem peljal domov in voznik, ki je prežrl prometni signal, se je zaletel v

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

V West Virginiji in Pennsylvaniji opozarjamo, naj ne čakajo potovalnega zastopnika, ker ga ne bo k njim. Oni, ki jim je naročena potekla, naj je pošljejo naravnost na upravo "Glasa Naroda". — Uprava

pred njim stoječ avtomobil pri čemer je sune Mesarič tako vrgl naprej, da je dobil resne poškodbe.

NAROČNIKE

NAZNANILO

Soročnikom, znancem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da je po kratki bolezi preminula naša dobra in neopazna mati in soproga

Cecilija Krancz

Njeno dekliško ime je bilo Centa; rojena je bila v Ravniku (Bleko) na Notranjskem. Ravnik je izlilnila svojo blago dušo dne 9. januarja 1937 ter je bila pokopana na katoliškem mirovju Sv. Križa. Tukaj zapuša žalujejo: soproga, dve hčeri ter sin. Nadalje dva brata in sestro v Barbertonu in dve sestri v stari domovini.

ZAHVALA

Naj se na tem mestu zahvalimo bližnjim sosedom in prijateljem: ter vsem, ki so nam bili v tolažbo in pomoč v najtužnejših urah ter prebili čas z nami ob krsti pokojne. Nadalje najsrčnejša hvala vsem, ki ste darovali cvetlice pokojni v zadnji spomin in pozdrav, namreč: Mr. in Mrs. Groom; Mr. in Mrs. Anthony Adamich Jr.; Mr. in Mrs. Joseph Adamich Sr.; Mr. in Mrs. Mat Centa; Mr. in Mrs. Paul Centa; vsi iz Sherman, O. — Nadalje: Mr. in Mrs. Joseph Adamich Jr.; Mrs. Agnes Peck in družina; Mr. in Mrs. Joseph Heim; Danne-miller Gr. Co.; Mrs. Mary Nagy; Mr. in Mrs. Jerry Snider; Mr. in Mrs. Dan Harkay; St. Samostoj. Društvo Domovina; Slovenski Lovski klub in Slov. Ženska Zveza pod št. 6. — vsi v Barbertonu, O. Mr. in Mrs. Tomaz Pavlich, Rittman, O.; in Mr. in Mrs. Ludvig Gustinich, Cleveland, O.

Nadalje iskrena hvala vsem, ki ste darovali za sv. mase za pokojno in soprogo:

Frances Pavlich, Mary Pavlich, Mr. in Mrs. Tomaz Pavlich, vsi iz Rittman, O.; družina Groom, Mr. in Mrs. Joseph Adamich in Franc Lipovec iz Sherman, O.; Anton Kranz, Doylestown, O.; Mike Snyder družina, Cleveland, O.; družina Stangar, Doylestown Road, iz Barbertona so pa darovali: družina Lekšan; Mr. in Mrs. Cekada; družina Linton; Katherine Gerber; Mr. in Mrs. Louis Arko; družina Joe Hiti in Mr. in Mrs. Andrew Blazic.

Hvala pevskemu društvu Javornik za petje glasljivih žalostnih ob krsti pokojne.

Hvala tudi našemu marljivemu župniku Rev. dr. F. Medinu, ki je opravil cerkvene obrede s peto maso za pokojno, kljub njegovemu ta časemu zelo slabemu zdravju. Hvala tudi vsem, ki ste spremlili pokojno na mirovju.

Vsem skupaj se enkrat najsrčnejša hvala in Bog naj Vam povrne. Ako smo pametoma kako ime izpustili, naj nam prizadeti blagotno oprostite.

Ti, naše dobra in neopazna mati in soproga, pa nam ostaneš v trajnem spominu, dokler se zopet ne združimo z Teboj v večnosti.

Zalujoci ostali:

FRANK KRANCZ, soproga;

KAROLINA omožica ZNIDARŠIČ in CECILJA, hčeri;

ANDREW, sin.

V Barbertonu, Ohio, 9. februarja 1937.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodnikove, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

Knjigarna Glasa Naroda.

Advertise in "Glas Naroda"

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

IZ BAGAADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebina:

Smrt Mohamed Emira; Karavana smrti;

Na begu v Gorop; Družba En Naz;

Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 186 strani, s slikami

Vsebina:

Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem

v Mekko romal; Pri Šamarib; Med Jezidi

Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 694 strani, s slikami

Vsebina:

Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med

dvema opajema

Cena 1.50

PO DEŽELI SKRIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebina:

Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit;

Ob Vardarju

Cena 1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebina:

Iseljenci; Yuma Betar; Na sledu; Nevar-

nosti nasproti; Abnaden; V treh delih sveta;

Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu;

Rečni milijoni; Dedič

Cena 3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebina:

Kovač Šimen; Zoroka z zaprekami; V go-

bjaku; Mohamedanski svetnik

Cena 1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

Vsebina:

Privikrat na divjem zapadu; Za življenje;

Naočje, lepa Indijanka; Proklestvo zlata;

Za detektiva; Med Komanci in Apači; Na

sevarnih potih; Winnetov roman; Sans

Ear; Pri Komanci; Winnetova smrt; Win-

netova oporoka

Cena 3.50

2 U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebina:

Boj s megvedom; Jama draguljev; Kon-

čno —; Rih, in njegova poslednja pot

Cena 1.50

